

Motion till riksdagen

1985/86:Jo723

Olle Svensson m. fl. (s)

En nationalpark av Ridö-Sundbyholmsö-arkipelagen

Syftet med naturvårdspolitiken är bl. a. följande. Dels att jämsides med bevarandet av vetenskapligt och kulturellt värdefulla naturområden tillgodose det ur social synpunkt angelägna behovet av mark för rekreation och friluftsliv. Dels att säkerställa områden i sådan omfattning att de tillsammans skall kunna anses representativa för svensk natur och det svenska odlingslandskapet.

För att detta skall kunna ske fordras en komplettering av det nuvarande beståndet av sådana objekt.

Ridö-Sundbyholmsö-arkipelagens naturreservat bildades genom beslut i länsstyrelsen i Södermanlands län i december 1984. Reservatet har såväl sociala och kulturella som vetenskapliga syften.

Reservatet ligger i Mälaren mellan Västerås och Sundbyholm och innefattar delar av Eskilstuna, Västerås och Strängnäs kommuner. Arkipelagen har ca 158 öar och reservatets hela areal uppgår till ca 7 277 ha.

Området har vetenskapliga värden av riksintresse. Mälarens funktion som värmemagasin och temperaturutjämnare gör att övärlden från klimatologisk synpunkt närmast kan jämföras med Blekinges och östra Skånes kuster. Detta i kombination med i övrigt mycket gynnsamma omständigheter gör att växt- och djurlivet är mycket speciellt, för att inte säga unikt för Sverige. Som exempel kan nämnas skogsbingel, tandrot och Västmanlands landskapsblomma, misteln, samt bland insekterna ett antal s. k. värmetidsrelikter. Det biologiskt naturliga slutstadiet för fritt utvecklade skog i området är lövskog, något som normalt inte förekommer norr om Skåne och Blekinge.

Området är av riksintresse även på grund av sina kulturhistoriska värden. På Ridön finns flera fornlämningar från järnåldern (500-1 000 e. Kr.) i form av stensättningar kring gravar. Under medeltiden fanns ett kloster på ön. Ett kungligt skeppsbyggeri var på Gustav II Adolfs tid i bruk på Ridön. Denna verksamhet innebar att eken gynnades, och en särskild "mastträdsodling" kom till stånd. Var skeppsbyggeriet var beläget har man inte säkert kunnat fastställa.

Långt in på 1900-talet har jordbruk och boskapsskötsel bedrivits av flera familjer på Ridön. Av stort kulturhistoriskt intresse är bl. a. de områden på öarna, där aktivt ädellövskogsbruk tidigare bedrivits. Dessa områden framträder nu allt tydligare i takt med att reservatets skötselplan genomförs.

Områdets sociala värden upptäcks av allt fler. För det båtburna friluftslivet framstår Ridö-Sundbyholmsö-arkipelagen som en omistlig naturupplevelse. Båtlivet har närbelägna replipunkter i t. ex. Sundbyholm, Frösåker, Torshäl-

la och Västerås. Passagerarbåtstrafiken på Mälaren anknyter till dessa punkter och till vissa punkter i arkipelagen. I takt med att skötselplanen genomförs ökar också möjligheterna att ta emot friluftsfolket i övärlden. Området är primärt rekreativt område.

Mot. 1985/86
Jo723

Områdets vetenskapliga och kulturella värden är unika för Sverige.

Området är representativt för Mälardalens natur- och kulturlandskap.

Området har mycket stora värden för det rörliga friluftslivet samt har – och kommer att i ökad utsträckning få – mycket goda förutsättningar att ta emot friluftsfolket.

Området är lätt att nå från de olika replipunkterna i omgivningen. I Sundbyholm, bara ett par hundra meter söder om arkipelagen, finns planer på att inrätta ett s. k. naturrum, en avancerad informationslokal om natur- och kulturlandskapet.

Sammanfattningsvis framgår av vad som ovan anförts att det finns många goda skäl för att bilda nationalpark av Ridö-Sundbyholmsö-arkipelagen.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om skälen till att göra Ridö-Sundbyholmsö-arkipelagen till nationalpark.

Stockholm den 23 januari 1986

Olle Svensson (s)

Maj-Lis Lööv (s)

Marita Bengtsson (s)

Anita Persson (s)

Reynoldh Furustrand (s)

